

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/13/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123010991
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mário Šulej
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6123010991.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mária Šuleja a sudcov JUDr. Ing. Miroslava Mandáka a Mgr. Ivany Datlovej, na verejnom zasadnutí dňa 13. marca 2024 v trestnej veci obžalovaného A. B. za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zák., o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, pracovisko Brezno zo dňa 15.01.2024, sp. zn. 3T/103/2023 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie okresného prokurátora z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresného súdu bol obžalovaný A. B. uznaný za vinného zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a), písm. b) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

presne od nezisteného dňa roku 2019 do 19.00 hodiny dňa 03.06.2023 v byte v Závadke nad Hronom, ako aj v záhradnej chatke v Závadke nad Hronom spôsobil svojej družke C. D. fyzické a psychické utrpenie tým, že ju hlavne pod vplyvom alkoholu fyzicky napádal, fackal, udieral do rôznych častí tela, kopal, ťahal za vlasy, v prípade, ak sa zdržiaval doma obmedzoval ju v pobyte mimo domova, zároveň jej vulgárne nadával, že je piča, kurva, a toto jeho konanie vyvrcholilo dňa 03.06.2023 o 19.00 hodine, keď ju v kuchyni škrtil, pritlačil ju o kuchynskú linku, vytrhol jej chumáč vlasov, následne zobral nôž, priblížil sa s ním k jej krku a kričal, či vie, ako "al - khaida odrezáva hlavy", čím jej spôsobil pomliaždenie prednej strany krku s hematómom vpravo približne 6x2 cm, pomliaždenie tváre s hematómom v oblasti jarmového oblúka vpravo 3x2 cm, pomliaždenie predlaktia s hematómom v dolnej časti vonkajšej strany predlaktia vpravo 5x2 cm, pomliaždenie pravého pleca s hematómom 2x1,5 cm, pomliaždenie hrudníka s hematómom v oblasti pravej lopatky 3x2 cm, pomliaždenie pravej ruky s hematómom v oblasti zápstrnoprstového kĺbu malička 1x1 cm s dobou liečenia 6 dní bez obmedzenia v obvyklom spôsobe života.

Za to mu bol podľa § 208 ods. 3 Tr. zák., s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák. uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 4 rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. bol obžalovaný na výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. mu bola uložená povinnosť zaplatiť poškodenej škodu bolestné vo výške 782,40 Eur.

Podľa § 73 ods. 2 písm. c), písm. d) Tr. zák. bolo obžalovanému uložené ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

Proti napadnutému rozsudku podal odvolanie okresný prokurátor písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 30.01.2024, ktoré odôvodnil ďalším písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 01.02.2024, a to proti výroku o treste v neprospech obžalovaného.

Najprv poukázal na výrovkovú časť rozsudku, ako aj na jeho odôvodnenie vo vzťahu k uloženému trestu na stranách č. 14 a 15, pričom z dôvodu aplikácie zákonného ustanovenia o mimoriadnom znížení trestu považoval uložený trest odňatia slobody za nezákonný.

Vo všeobecnej rovine, ale aj v kontexte výroku o uložení trestu odvolateľ poukázal na to, že trest plní funkciu ochrany spoločnosti jednak pred páchatelom trestného činu a jednak aj voči ďalším občanom - potenciálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti).

Pri určovaní druhu a výmery trestu je potrebné prihliadať okrem skutkových okolností prípadu aj na osobu páchatel'a. Je dôležité skúmať možnosti jeho nápravy, najmä z hľadiska jeho budúceho správania, na základe objasnenia jeho osobných vlastností a ich spojitosti so spáchaným trestným činom.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatel'ovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.

Podľa § 39 ods. 1, 3 písm. d) Tr. zák., pri ukladaní trestu pod zákonom ustanovenú trestnú sadzbu však súd nesmie uložiť trest odňatia slobody kratší ako 2 roky, ak je v osobitnej časti tohto zákona dolná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody aspoň 5 rokov.

Podľa ustálenej súdnej praxe možno za okolnosti prípadu podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. považovať skutočnosti, ktoré majú vplyv na posúdenie povahy, charakteru a závažnosti trestného činu, vrátane možnosti nápravy páchatel'a. Mimoriadne zníženie trestu možno odôvodniť aj okolnosťami, ktoré sú znakom príslušnej skutkovej podstaty trestného činu, pokiaľ ich význam alebo intenzita, ktorou boli naplnené, výraznejšie vybočujú z obvyklých prípadov obdobných trestných činov. Práve táto skutočnosť následne odôvodňuje postup podľa § 39 Tr. zák. To znamená, že sa musí jednať o okolnosti vybočujúce z obvyklého rámca, charakteristické pre danú trestnú činnosť. Zo znenia ust. § 39 ods. 1 Tr. zák. vyplýva, že hoci neviaže jeho aplikáciu na „výnimočné“ okolnosti prípadu, ani na „mimoriadne“ pomery páchatel'a, už zo samotného názvu ustanovenia § 39 Tr. zák. a jeho výkladu vyplýva, že ide o mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody, a nie o pravidelný postup súdu. Z uvedeného dôvodu sa toto ustanovenie nemôže odôvodniť len bežne sa vyskytujúcimi skutočnosťami, ale súd môže pristúpiť k mimoriadnemu zníženiu trestu len za existencie takých okolností alebo pomerov, ktoré sa u trestných činov a ich páchatel'ov bežne nevyskytujú a ktoré je možné vyhodnotiť v prospech páchatel'ov. Takáto výnimočnosť alebo neštandardnosť objektívne spôsobuje, že trest ukladaný v rámci zákonom stanovenej trestnej sadzby by bol pre páchatel'a neprimerane prísny, a na dosiahnutie účelu trestu by postačoval aj trest kratšieho trvania.

V posudzovanej trestnej veci však existujú dôvodné pochybnosti, či okresný súd takýmto spôsobom postupoval, pričom tieto pochybnosti možno vyjadriť tak vo vzťahu k skutkovým okolnostiam, ale aj vo vzťahu k pomerom obžalovaného.

Za procesne relevantné okolnosti, podmieňujúce možnosť aplikácie inštitútu mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 Tr. zák. možno považovať len také, ktoré sa bežne nevyskytujú, resp. súhrn viacerých takýchto okolností, ktoré by vyznievali v prospech obžalovaného a mali by význam pre mimoriadne zníženie trestu.

Poukazujúc na odôvodnenie výroku o treste, okresný súd pri ukladaní trestu aplikoval zmierňovacie ustanovenie podľa § 39 Tr. zák. Svoju pozornosť pritom upriamil jednak na hodnotenie osoby obžalovaného, ale aj na skutkové okolnosti. Pri posúdení osoby obžalovaného zdôraznil, že tento v podstate doposiaľ viedol bezúhonný život, v mieste bydliska nie je hodnotený negatívne a veľký význam na jeho agresívnom protiprávnom konaní mala jeho závislosť na alkoholických nápojoch, pričom v zmysle psychiatrického znaleckého posudku trpí syndrómom na závislosti na alkohole v treťom vývojom štádiu. Za skutkové okolnosti, ktoré viedli súd k úvahám o druhu a výmere trestu, považoval následky na zdraví poškodenej, keď sa v konaní nepreukázalo, že obžalovaný spôsobil poškodenej také zranenia, ako uvádzala a tiež, že v zmysle znaleckého posudku z odvetvia psychiatrie, poškodená v dôsledku konania obžalovaného neutrpela žiadnu duševnú chorobu, ani izolovaný psychopatologický symptóm, ktoré by mohli vzniknúť v kauzálnej súvislosti s konaním obžalovaného, aj keď utrpela ujmu v psychologickej oblasti.

Vzhľadom na uvedené okresný súd dospel k záveru, že uloženie trestu odňatia slobody, čo i len na dolnej hranici trestnej sadzby podľa § 208 ods. 3 Tr. zák., by bolo pre obžalovaného neprimerane prísne a účel trestu u neho možno dosiahnuť aj trestom kratšieho trvania a to vo výmere 4 rokov.

Takéto hodnotenie skutkových okolností a pomerov obžalovaného považoval za odporujúce zásadám ukladania trestu v kontexte aplikácie zmierňovacieho ust. § 39 Tr. zák. a tým za prekážku zákonnosti uloženého trestu.

Pomery páchatel'a ako jedna z materiálnych podmienok pri mimoriadnom znížení trestu sa týkajú jeho osobnostného hodnotenia. Jedná sa o okolnosti, ktoré charakterizujú osobu páchatel'a ako objekt trestu a tiež o okolnosti, pre ktoré je rovnaký trest pre rôznych páchatel'ov rôzne citeľný. Ich význam pre mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody sa zhodnotí podobne ako význam okolností prípadu. Z hľadiska tohto ustanovenia sa vyžaduje, aby išlo o pomery takého charakteru, z ktorých je zjavné, že trest odňatia slobody uložený v rámci zákonnej trestnej sadzby by páchatel' pocítoval podstatne citeľnejšie ako iní páchatelia. V podstate sa hodnotia rodinné a osobné pomery, ktoré existujú až v čase rozhodovania o treste (napr. majetkové pomery páchatel'a, jeho zdravotný stav a zdravotný stav jeho rodiny, starostlivosť o početnú rodinu, tehotenstvo páchatel'ky a pod.). Za pomery páchatel'a odôvodňujúce postup podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. možno považovať viac významných pohľadávacích okolností pri nedostatku priťažujúcich okolností, vážnu chorobu páchatel'a, závislosť mnohopočetnej rodiny páchatel'a od jeho zárobku, stav zníženej príčetnosti páchatel'a, ak nie je možný iný zákonný postup, starostlivosť páchatel'a o väčší počet osôb na neho odkázaných a podobne.

V posudzovanom prípade na strane obžalovaného neexistuje taká okolnosť, ktorú by bolo možné posudzovať ako pomery takého charakteru, z ktorých by bolo zjavné, že uložený trest odňatia slobody v rámci zákonnej trestnej sadzby, čo i len na jej dolnej hranici, by obžalovaný pocítoval podstatne citeľnejšie ako iní páchatelia. Na tomto mieste zdôraznil postoj samotného obžalovaného k trestnému činu, ktorý mu je kladený za vinu, keď v záverečnej reči navrhol, aby ho súd spod obžaloby oslobodil. Tento postoj zaujal napriek súhrnu priamych a nepriamych dôkazov, ktoré ho z obžalobného skutku usvedčovali, veď napokon okresný súd ho uznal za vinného zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a), písm. b) Tr. zák. Navyše takto uloženým trestom nebude naplnená represívna zložka trestu, t.j. účinne znemožniť obžalovanému na minimálne určitý čas, uložením primeraného nepodmienečného trestu odňatia slobody, naďalej páchať trestnú činnosť. Práve uložením trestu spojeného s jeho nepodmienečným výkonom v primeranej výmere, by bol naplnený aj ďalší účel trestu, tzv. individuálna prevencia. Uloženie nepodmienečného trestu na dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby podľa § 208 ods. 3 Tr. zák., by účinnejšie výchovne pôsobilo na páchatel'a a existuje obava, že trest, aký bol obžalovanému uložený, ho môže negatívne povzbudiť do budúcnosti pri páchaní ďalšej trestnej činnosti.

Vzhľadom na charakter trestnej činnosti, jej závažnosť, dlhotrvajúce obdobie a spôsob spáchania činu, ktorému bola poškodená vystavená viac než 3 roky, považoval uložený trest za neprimerane mierny.

S poukazom na vyššie uvedené navrhol, aby Krajský súd v Banskej Bystrici u obžalovaného napadnutý rozsudok okresného súdu z dôvodov podľa § 321 ods. 1 písm. d), e) Tr. por. zrušil a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. vo veci sám rozhodol tak, že obžalovanému uloží podľa § 208 ods. 3 Tr. zák., § 38 ods. 2, 3, 8 Tr. zák., § 36 písm. j) Tr. zák., § 34 Tr. zák. a § 46 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov

nepodmienečne so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Vo zvyšnej časti aby ponechal výrok nedotknutý.

K podanému odvolaniu sa prostredníctvom svojho obhajcu obžalovaný vyjadril písomným podaním doručeným krajskému súdu dňa 05. 03. 2024 v tomto znení:

Odvolaním prokurátor okresnej prokuratúry napadol výrok o treste v neprospech obžalovaného z dôvodu, že tento považuje za nezákonný vzhľadom na aplikáciu zákonného ustanovenia o mimoriadnom znížení trestu, nakoľko podľa názoru prokurátora v tomto prípade nezistil také skutkové okolnosti alebo pomery páchatel'a, ktoré by odôvodňovali aplikáciu inštitútu mimoriadneho zníženia trestu podľa ust. § 39 Trestného zákona.

Obžalovaný považuje napádané rozhodnutie za vecne správne, vydané na základe náležite zisteného skutkového stavu a riadne odôvodnené. Ďalej obžalovaný uvádza, že sa v plnom rozsahu stotožňuje so spôsobom, akým súd určil druh a výmeru trestu a súhlasil s ním.

Výmeru nepodmienečného trestu odňatia slobody v trvaní 4 rokov, ktorú mu uložil Okresný súd Banská Bystrica, pracovisko Brezno nemožno považovať za nezákonnú, a to s poukazom na ust. § 39 ods. 3 písm. d) Trestného zákona.

Obžalovaný poukazuje na skutočnosť, že ustanovenie § 39 ods. 1 Trestného zákona nemá kogentnú povahu, a z toho dôvodu je vecou samotného súdu, či v rámci voľného hodnotenia dôkazov dospeje v konkrétnom prípade k záveru, že okolnosti prípadu alebo pomery páchatel'a svojou závažnosťou presahujú „obvyklosť“ a vzhľadom na ne tak odôvodňujú použitie ustanovenia § 39 ods. 1 Trestného zákona.

Pri aplikácii mimoriadneho zníženia trestu nie je potrebné súčasne naplniť obe podmienky, t.j. osobitosť okolností prípadu a pomerov páchatel'a, ale pre možnosť zákonnej aplikácie tohto ustanovenia postačuje naplnenie jednej z nich.

Vychádzajúc zo zásady voľného hodnotenia dôkazov ako jednej zo základných trestného konania, táto súdu v rámci jeho vlastnej úvahy pri rozhodovaní vytvára možnosť dostatočného priestoru pre posúdenie všetkých osobitostí prejedávaného prípadu za účelom rozhodnutia o spravodlivom potrestaní páchatel'a, t.j. rozhodnutí o druhu trestu a v prípade uloženia trestu odňatia slobody aj o jeho dĺžke a vonkajšej diferenciácii.

Uložený trest má páchatel'ovi spôsobiť iba takú ujmu, akú vyžaduje splnenie účelu trestu. To znamená, že ujma ktorá je obsiahnutá v treste, nemá prevyšovať nevyhnutnú potrebu ochrany spoločnosti.

Sankcia, ak má byť účinná, ak má zmeniť správanie páchatel'a, musí byť individualizovaná a zároveň nesmie byť mimoriadne prísna. Trest sám o sebe nie je objektívnou kategóriou a čo je pre jedného trestom, druhého necháva ľahostajným a pre tretieho môže byť dokonca odmenou.

Okresný súd pri stanovení výmery uloženého trestu správne prihliadol na osobu páchatel'a, jeho doterajší život, postoj k prejedávanej veci, ako aj celému trestnému konaniu.

V rámci dokazovania bolo preukázané, že jeden zo zásadných faktorov ovplyvňujúcich správanie obžalovaného voči poškodenej bol alkohol, ktorý obžalovaný konzumoval v nadmernom množstve a vo väčšine prípadov v kombinácii s dlhodobými neriešenými problémami vo vzájomnom spoluzití obžalovaného a poškodenej pôsobil ako spúšťač agresívneho správania.

Súd obžalovanému uložil aj ochranné opatrenie (protialkoholické liečenie ústavnou formou, ktoré by malo spôsobiť vymiznutie agresívneho správania u obžalovaného a pokiaľ obžalovaný pristúpi k abstinencii, predpokladá sa, že už nedôjde k jeho recidíve.

Obžalovaný tu poukazuje na odôvodnenie Rozsudku (str. 14 a str. 15) kde sa súd riadne a vyčerpávajúco vysporiadal s dôvodmi, pre ktoré mimoriadne znížil uložený trest odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby.

Trestom sa má zabezpečiť ochrana spoločenských záujmov, obnoviť narušené trestnoprávne vzťahy, nahradiť škoda a prevychovať páchatel'a, avšak v žiadnom prípade účelom trestu nemá byť výlučne potrestanie páchatel'a. Trest má byť prísny len do takej miery, aby sa ním efektívne splnil jeho účel. Pokiaľ páchatel' páchal trestnú činnosť pod vplyvom alkoholu, pričom samotný znalec deklaroval, že abstinenciou jeho požívania s najväčšou pravdepodobnosťou nebude dochádzať k opätovnému páchaní trestnej činnosti, obžalovaný má za to, že účel trestu bude splnený aj uložením trestu odňatia slobody vo výmere 4 rokov so súbežne uloženým protialkoholickým liečením.

Prokurátor vo svojom odvolaní uviedol, že obžalovaný navrhol, aby ho súd z pod obžaloby oslobodil, čo však neznamená, že obžalovaný skutočne akúkoľvek vinu odmietal a rovnako odmieta zodpovednosť za skutky ktoré mu boli kladené za vinu. Práve naopak obžalovaný si už pri prejednaní veci uvedomil, že sa dopustil konania, ktoré je v rozpore so všeobecnými zásadami správania čo aj oľutoval, no na druhej strane nemožno očakávať, že obžalovaný urobí vyhlásenie o vine podľa ust. 257 ods. 1 Trestného poriadku vo vzťahu ku skutku, tak ako bol kvalifikovaný v obžalobe, t.j. podľa § 208 ods. 1, písm. a) a ods. 3 písm. d) Trestného zákona, za ktorý je stanovená sadzba trestu odňatia slobody 7 – 15 rokov.

Tu obhajoba poukazuje aj na odôvodnenie Rozsudku (str. 10, odsek 4), kde súd uviedol, že obžalovaný svoje konanie sčasti priznáva.

Obžalovaný v konaní opakovane namietal nesprávnu právnu kvalifikáciu skutku, tzv. jeho nadkvalifikáciu, a to vo vzťahu ku kvalifikačnému znaku „po dlhší čas“.

V danom prípade je kľúčovým posúdenie, kedy a ako dlho mal obžalovaný poškodenú týrať, a to z hľadiska jeho opakovanej dlhodobej neprítomnosti na Slovensku a taktiež z hľadiska ich vzájomného spolužitia a toho či správanie obžalovaného poškodená vôbec vnímala ako psychické a fyzické utrpenie. Jednak v dôsledku spoločnej pravidelnej konzumácie alkoholu a s tým súvisiacich hádok a konfliktov, ako aj s poukazom na jej predošlé manželstvo, kde bolo prítomné násilie a alkohol.

Nebolo preukázané, že by sa útoky vo vzťahu k ich intenzite alebo opakovaniu postupom času stupňovali a obžalovaný by spôsobil poškodenú vážnejšie následky. Rovnako počas dokazovania nebolo preukázané, že by obžalovaný svojím konaním skutočne spôsobil poškodenú akékoľvek zranenie vyžadujúce si lekárske ošetrenie alebo v jeho dôsledku by bola obmedzená v obvyklom spôsobe života.

V rámci dokazovania boli nepochybne vyvrátené tvrdenia poškodenú z prípravného konania, ktoré boli poňaté aj do obžaloby o jej zraneniach spôsobených obžalovaným ako zlomené rebrá, prasknutá lebka, vybité predné zuby, zlomený nos, či prasknutý bubienok v uchu.

Zároveň aj súd v odôvodnení rozsudku uvádza, že poškodená v rámci zvýraznenej subjektivity mohla reprodukovať niektoré prežité udalosti a následky útokov nadnesene alebo skreslene.

Sama poškodená v prípravnom konaní uvádzala, že obžalovaný ju začal týrať v roku 2013, čo sa však v priebehu dokazovania nepreukázalo. Na hlavnom pojednávaní poškodená uviedla, že konanie obžalovaného začala pociťovať ako zásah do jej života asi rok pred pandémiou COVID 19 (2019).

Dôležitým je v tomto smere psychologický znalecký posudok č. 48/2023 zo dňa 31.08.2023, vypracovaný znalkyňou E. A. E., podľa ktorého poškodená v minulosti mala dlhodobý vzťah/manželstvo s partnerom, ktorý ju týral a známky traumatizácie v psychike poškodenú už pochádzajú z predošlého stavu a nie je možné určiť v akom pomere na jej psychiku negatívne vplýval obžalovaný, a v akom pomere predošlý partner.

Zo znaleckého posudku psychiatra E. A. C., číslo ZP 65/2023 zo dňa 25.08.2023 vyplýva, že u poškodenú znalec nepozoroval žiadne úzkostné prejavy ani pri pýtaní sa na inkriminované udalosti, nezistil žiadnu duševnú poruchu, ktorú by jej mal spôsobiť obžalovaný a ani netrpí žiadnou duševnou poruchou alebo chorobou.

Poškodená rovnako netrpí posttraumatickou stresovou poruchou a z psychiatrického hľadiska znalec neidentifikoval prejavy, ktoré by mohli mať súvis s konaním obžalovaného a prípadnou psychotramutizáciou poškodenej.

S poukazom na judikatúru má obžalovaný zato, že primeranosť trestu je jedným z nevyhnutných podmienok dosiahnutia výchovno-nápravných účinkov trestu, a to vzhľadom na skutočnosť, že nevyhnutným predpokladom prevýchovy páchatel'a je samotné akceptovanie trestu páchatel'om ako spravodlivého následku jeho protiprávneho konania, pričom v prípade nespravodlivého trestu k takejto akceptácii trestu zo strany páchatel'a pochopiteľne nemôže dôjsť, a nemožno tak ani reálne očakávať skutočnú nápravu páchatel'a.

Obžalovaný má za to, že možnosť jeho nápravy je zrejماً aj z kladnej správy vydanéj Ústavom na výkon väzby v Banskej Bystrici, podľa ktorej sa počas výkonu väzby správa slušne a disciplinovane, plní všetky úlohy a nariadenia vyplývajúce z ústavného poriadku a nedopúšťa sa žiadnej protiprávnej činnosti.

Obžalovaný zároveň poukazuje na to, že už samotné trestné stíhanie a väzba trvajúca od 03.06.2023, t.j. už 9 mesiacov je pre neho dostatočným trestom a ponaučením. Počas tejto doby si uvedomil jednak následky svojho konania, ako aj nežiadúce účinky konzumácie alkoholu na jeho zdravie, správanie sa a v konečnom dôsledku aj jeho osobnú slobodu.

Uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody vo výmere štyroch rokov, spolu s uloženým ochranným liečením, je dostatočné na zabezpečenie ochrany spoločnosti a predovšetkým na jeho nápravu, prihliadajúc aj na jeho vek a na skutočnosť, že doposiaľ viedol riadny život. V tomto prípade sa javí ako vysoko pravdepodobné, že po vykonaní aj mimoriadne zníženého trestu odňatia slobody obžalovaný nepristúpi k páchaniu ďalšej trestnej činnosti a bude viesť riadny život.

Na základe vyššie uvedeného mal za to, že odvolanie prokurátora Okresnej prokuratúry Brezno voči Rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, pracovisko Brezno č.k.: 3T/103/2023-419 zo dňa 15.01.2024 je nedôvodné, a preto navrhol, aby Krajský súd v Banskej Bystrici odvolanie prokurátora zamietol.

Na verejnom zasadnutí, ktoré bolo vykonané v neprítomnosti splnomocnenca poškodenej, prokurátor krajskej prokuratúry zotrval na písomných dôvodoch odvolania. V konečnom dôsledku navrhol, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o treste a sám rozhodol tak, že obžalovanému uloží nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov.

Naproti tomu obhajca obžalovaného sa v plnom rozsahu pridrižoval písomného vyjadrenia k podanému odvolaniu. Napadnutý rozsudok považoval za zákonný a správny aj vo výroku o treste a preto navrhol odvolanie okresného prokurátora podľa § 319 Tr. por. zamietnuť ako nedôvodné.

Obžalovaný sa pripojil k návrhu svojho obhajcu. Zdôraznil, že vo výkone väzby sa nachádza už 9 mesiacov a počas tohto času si vzal ponaučenie do ďalšieho života. Trest uložený okresným súdom považoval za dostatočný a preto navrhol odvolanie okresného prokurátora zamietnuť.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací zistil, že odvolanie podal okresný prokurátor ako oprávnená osoba, a to v zákonnej lehote, proti rozhodnutiu, proti ktorému bolo prípustné. Následne preskúmal v intenciách § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku o treste, proti ktorému odvolateľ podal odvolanie. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, by prihliadol len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. vo vzťahu k tomuto výroku, čo však zistené nebolo. Po uvedenom procesnom postupe dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora nebolo podané dôvodne.

Primárne je nutné konštatovať, že výroky o vine, o ochrannom liečení, ako aj o náhrade škody v napadnutom rozsudku už nadobudli právoplatnosť, nakoľko ich odvolaním nenapadla žiadna z oprávnených osôb.

Pokiaľ ide o výrok o treste, odvolací súd sa stotožnil s týmto výrokom prvostupňového súdu, ktorý považoval za zákonný, odôvodnený a vecne správny a z tohto dôvodu poukazuje na odôvodnenie

napadnutého rozsudku na stranách e. 14 a e. 15. Okresný súd vzal do úvahy spôsob spáchania einu, jeho následok, zavinenie, pohnútku, zhodnotil aj osobu obžalovaného, jeho pomery a možnosť nápravy, správne ustálil aj pomer po3aheujúcich a pri?ažujúcich okolností na 1:0. V dôsledku toho mohol po znížení hornej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby pod3a ust. § 38 ods. 3, 8 Tr. zák. o jednu tretinu uložiť obžalovanému trest odovania slobody vo výmere od 7 rokov do 12 rokov a 4 mesiacov. Taktiež správne prihliadol pod3a ust. § 38 ods. 2 Tr. zák. aj na mieru závažnosti po3aheujúcej okolnosti pod3a ust. § 36 písm. j) Tr. zák., t.j. že pred spáchaním einu viedol riadny život, ktorá pomerne významne vyznievala v prospech obžalovaného.

Uloženie trestu odovania slobody, eo aj na dolnej hranici trestnej sadzby, by však bolo v danom prípade neprímerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačovalo aj trest kratšieho trvania, eo správne konštatoval už okresný súd, preto bolo potrebné aplikovať ust. § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák., ktoré umožňovalo skrátenie výmery trestu až na dva roky, prihliadajúc na viaceré okolnosti prípadu, ktoré vo svojom súhrne dostatočne odôvodňovali použitie tohto zákonného ustanovenia.

Na jednej strane síce nemožno prehliadnúť celkovú závažnosť, spôsob spáchania, ako aj dĺžku trvania trestnej činnosti, na eo správne poukázal odvolateľ. Na druhej strane tu existovalo viacero okolností, ktoré vyznievali v prospech obžalovaného a ktoré bolo nepochybne potrebné vziať do úvahy, teda v konečnom dôsledku bolo potrebné vyhodnotiť rozhodujúce skutočnosti a okolnosti komplexne.

Obžalovaný sa počas ustáleného obdobia trvania skutku (najmenej tri a pol roka) totiž opakovane zdržiaval dlhšie časové úseky pracovne v zahraničí, eže nebol počas nich v priamom kontakte s poškodenou. Tejto napriek viacerým fyzickým útokom nespôsobil také závažné zranenia, ktoré by mohli právne kvalifikované ako ublíženie na zdraví. Okrem toho síce nepochybne svojim konaním znížil kvalitu života poškodenej aj v psychickej sfére, avšak znaleckým skúmaním nebola u nej zistená ani postraumatická stresová porucha, ani iná duševná porucha alebo choroba, ktorá by priamo súvisela s jeho správaním. Nemožno opomenúť ani to, že poškodená bola dlhodobo vystavená traumatizácii zo strany predchádzajúceho partnera, eo taktiež výrazne ovplyvnilo jej psychický stav. Navyše na vzniku, ale aj eskalácii priebehu konfliktov v rámci partnerského spolužitia, sa podieľala nezanedbateľnou mierou tiež ona samotná. Pokiaľ ide o osobu obžalovaného, tento okrem jediného predchádzajúceho odsúdenia z roku 1995, ktoré už bolo zahľadené, nemá za sebou žiadnu kriminálnu minulosť, naopak, doposiaľ nebol sankcionovaný za priestupok, bol riadne zamestnaný, pričom z výkonu väzby je hodnotený kladne, eo taktiež nasvedčuje tomu, že postupne dochádza k jeho náprave.

Vzhľadom na tieto skutočnosti krajský súd, na rozdiel od odvolateľa, považoval mimoriadne zníženie trestu okresným súdom za správne a uložený trest odovania slobody vo výmere 4 roky za zákonný a primeraný. Uloženie trestu odovania slobody vo výmere 7 rokov nebolo v danom prípade nevyhnutné a preto nevzhladol zákonný dôvod na postup pod3a § 321 ods. 1 písm. d), e) Tr. por. Na druhej strane zníženie jeho výmery na úplne dolnú hranicu vyplývajúcu z ust. § 39 ods. 3 písm. d) Tr. zák., by už bolo neprímerane mierne.

Okresný súd správne postupoval, keď obžalovaného pod3a § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. na výkon uloženého trestu odovania slobody zaradil do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, pretože obžalovaný nebol pred spáchaním trestného einu vo výkone trestu odovania slobody a jeho podmienený odklad na skúšobnú dobu neprichádzal do úvahy.

Jedine uloženie nepodmieneného trestu odovania slobody, zabezpečí v danom prípade v dostatočnej miere dosiahnutie účelu trestu, a zároveň obsahuje v primeranom rozsahu prvky represie, ako aj prvky individuálnej a generálnej prevencie, a takýto trest zodpovedá všetkým požiadavkám vyplývajúcim z ust. § 34 ods. 1, ods. 4 Tr. zák., a súčasne i z ďalších ustanovení, ktoré upravujú zásady ukladania trestov. Dôležitou bola aj skutočnosť, že obžalovanému okresný súd súbežne uložil aj ochranné opatrenie a to ochranné protialkoholické ústavné liečenie, keďže trestný ein spáchal prevažne pod vplyvom alkoholu, ktorý mal u neho odbrziujúci účinok, pričom toto bude taktiež spolupôsobiť na dosiahnutie jeho nápravy a ochrane spoločnosti.

Nad rámec uvedeného krajský súd zdôrazuje, že pokiaľ obžalovaný v záverečnej reči navrhol svoje oslobodenie spod obžaloby, takýto jeho postoj mu v žiadnom prípade nemôže priťažovať, pretože takéto jeho vyjadrenie možno považovať za súčasť práva na obhajobu, ktoré je nepochybne jedným

z jeho základných práv v rámci trestného konania, naviac práve z tohto dôvodu mu nebola priznaná ďalšia pokračujúca okolnosť podľa ust. § 36 písm. l) Tr. zák. Odvolací súd taktiež nesúhlasí so záverom odvolateľa, že by uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo viacroenej výmere mal obžalovaného povzbudzovať do budúcnosti v páchaní ďalšej trestnej činnosti.

Podľa § 319 Tr. por. odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Krajský súd s poukazom na vyššie uvedené dôvody odvolanie okresného prokurátora v súlade s citovaným ustanovením Trestného poriadku ako nedôvodné zamietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.